

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

62.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 12-го Августа. — 1847 — Wilno. WTOREK, 12-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Августа.

УКАЗЪ КОМИТЕТУ,

Высочайше учрежденному въ 18-й день Августа 1814 года.

Члену Государственнаго Совѣта и Сенатору, Генералъ - Адъютанту Генералу отъ Инфантеріи Кавелину, повелѣваю быть Членомъ онаго Комитета, съ оставленіемъ при настоящихъ должностяхъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

На бивуакахъ при м. Ромши.
Юля 31-го дня 1847 года.

Дополненіемъ къ Высочайшему Приказу, отданному Августа 1-го дня 1847 года, Военному Министру, Генералъ-Адъютанту, Генералу отъ Кавалеріи Князю Чернышеву, возвратившемуся нынѣ изъ дозволеннаго ему заграничнаго отпуска, повелѣно вступить, по прежнему, въ управленіе Военнымъ Министерствомъ.

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 30-го Мая, согласно ходатайству начальства и удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владимира 3-й степени, во вниманіе къ усердію и неутомимой дѣятельности, оказаннымъ по званію Предсѣдателя Гродненскаго Комитета объ инвентаряхъ, окончившаго съ успѣхомъ сей обширный трудъ, Гродненскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Васильковъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Ведомству, 22-го Юля, уволенъ отъ службы, по прошенію, Виленскаго Дворянскаго Института врачъ, Статскій Совѣтникъ Врублевскій, съ чиномъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника и съ мундиромъ, по слѣдней должности присвоеннымъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Sierpnia.

УКАЗЪ ДО КОМИТЕТУ.

Najwyżej utwierdzonego 18 Sierpnia 1814 roku.

Członkowi Rady Państwa i Senatorowi, Jeneral-Adjutantowi, Jeneralowi Piechoty, Kawelinowi, rozkazują być Członkiem tego Komitetu, z pozostaniem przy obecnych obowiązkach.

Na oryginalne własną Jego Cesarzowski Mości ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

Na Biwakach przy m. Romnie,
31 go Lipca 1847 roku.

W Dodatku do Najwyższego Rozkazu Dziennego, ogłoszonego 1 go Sierpnia 1847 roku, Ministrowi Wojny, Jeneral-Adjutantowi, Jeneralowi Jazdy, Xięciu Czernyszewowi, który obecnie powrócił z dozwolonego mu za granicę urlopu, rozkazano objąć, po dawnemu, zarząd Ministerstwa Wojny.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, dany do Kapituły Rossijskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 30 Maja, na wstawienie się Zwierzchności i za uznaniem Komitetu PP. Ministrów, Najlaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Włodzimierza 3-jej klasy, przez wzgląd na gorliwą i niezmierną czynność, okazaną w obowiązku Prezesa Gubernialnego Grodzińskiego Komitetu do Inwentarzy, który ukończył pomysłonie tę rozległą pracę, Grodziński Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu Waskow.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d 22 Lipca uwolniony został ze służby, na własną prośbę, Lekarz Wileńskiego Dworząńskiego Instytutu, Radzca Stanu W. óblewski, z rangą Rzeczywistego Radcy Stanu i z mundurem, właściwym ostatniemu obowiąz- kowi.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 2 Августа.

Сегодня началось публичное слушаніе дѣла о лицахъ, участвовавшихъ въ послѣднемъ Польскомъ заговорѣ. Въ 8 часовъ утра судьи и защитники подсудимыхъ вошли въ присутственную залу, въ коей уже находились обвиняемые въ числѣ 254 человекъ; не доставало только нѣсколькихъ, кои не могли явиться, по причинѣ болѣзни. Мѣсто, назначенное для публики, наполнено было слушателями. По прибытіи судей, председатель, объявивъ о началѣ засѣданія, отобралъ присягу отъ директора земскаго и городского суда, Г. Арендта, и ассессора Ержевскаго, исправляющаго должность переводчика Польскаго языка, а потомъ прочиталъ именную списокъ подсудимыхъ. Удовольствуясь въ нахожденіи ихъ на лицо, председатель приказалъ прочесть на Нѣмецкомъ и Польскомъ языкахъ вступленіе и первую главу обвинительнаго акта. Засѣданіе кончилось въ 3 часа по полудни.

4 Августа.

Вчера, происходила закладка новаго храма, во имя св. Петра, строящагося на томъ самомъ мѣстѣ, гдѣ стоялъ прежній храмъ того же имени, сгорѣвшій въ 1809 г.

Великое Герцогство Познанское.

Его Королевское Высочество Герцогъ Адалбертъ Прусскій, 28 Июля прибылъ изъ Глгова въ Познань.

— Въ Познанской газетѣ сообщаютъ: У насъ недостаетъ помѣщенія для склада хлѣба, такъ что земледѣльцы вынуждены оставлять его въ стогахъ на полѣ. Нѣкоторые производители, преимущественно поселяне, молотили уже нынѣшній хлѣбъ съ тою цѣлію, чтобы воспользоваться существующими еще высокими цѣнами. Урожай — необыкновенный; 60 сноповъ даютъ шесть шеффелей ржи и болѣе, тогда какъ прежде, при самомъ лучшемъ урожаѣ, не получали болѣе 4 шеффелей. За 1 шеффель новой ржи, платятъ нынѣ отъ 1½ до 2 таллеровъ.

А В С Т Р І Я.

Лембергъ, 5 Августа.

31-го Июля исполненъ здѣсь былъ смертный приговоръ посредствомъ висѣлицы, надъ Осеопломъ Вишницкимъ, называвшимся также ложно Дувалемъ, Винницкимъ, Домбровскимъ, Загорскимъ и Бенедиктомъ Левицкимъ, за совершенное — государственное преступленіе; а также надъ Йосифомъ Капусинскимъ, за государственное преступленіе и совершенное смертоубійство въ лицѣ Каспра Маркла, Пильскаго Бургомистра.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 3 Августа.

Ришардъ Рошъ имѣлъ 31 м. м. частную аудіенцію у Короля, на которой представилъ Его Величеству вѣрительныя свои грамоты, по званію послампика Соединенныхъ Штатовъ.

— Графъ Молé снова часто бываетъ въ Нелли; это, какъ слышно, имѣетъ связь съ предстоящимъ преобразованиемъ министерства.

— Палата перовъ разсматривала сегодня бюджетъ расходовъ на 1848 годъ.

— Многие изъ депутатовъ уже выѣхали, и при закрытіи засѣданій, 7 Августа, не много будетъ присутствовать членовъ этой палаты.

— Въ *National* сообщили на дняхъ одно дѣло, которое, кажется, ни въ чемъ не уступитъ процессу Теста. Въ этой газетѣ приводятъ документъ, изъ котораго оказывается, что высшіе чиновники управленія согласились, въ 1841, предоставить одной компаніи построеніе желѣзной дороги только съ тѣмъ условіемъ, чтобы это общество подарило имъ 450 акцій въ тысячу франковъ каждая. Въ слѣдствіе этого открытія, сдѣланнаго газетою *National*, королевскій прокуроръ Сенскаго суда немедленно призвалъ редактора ея въ слѣдственную комиссію, чтобы получить отъ него необходимыя объясненія и доказательства. Это распоряженіе прокурора уже обнародовано, 1-го Августа вечеромъ, въ *Moniteur Parisien*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 2 sierpnia.

Dzisiaj rozpoczęły się publiczne rozprawy sądowe, w sprawie osób, mających udział w ostatniem przysiężeniu Polakiem. Rano, o godzinie 8-jej, sędziowie i obrońcy rządowi zajęli swoje miejsca w sali posiedzeń, gdzie już znajdowali się oskarżeni w liczbie 254; brakowało tylko kilka osób, które z powodu słabości stać się nie mogły. Przestrzeń, dla publiczności przeznaczona, była zupełnie przez słuchaczy zajęta. Po przybyciu sędziów, Prezes ogłosił rozpoczęcie posiedzenia, przyjął przysięgę od Dyrektora sądu ziemskiego i miejskiego, Arendta i assessora Jerzewskiego, jako tłumacza z języka polskiego, a następnie odczytał listę imienną oskarżonych. Po przeświadczeniu się o obecności tychże, Prezes kazał odczytać wstęp i pierwszy rozdział aktu oskarżenia, z dołączonymi doń dodatkami, po-Niemiecku i po-Polsku; poczem posiedzenie o godz. 3-jej zamknięte zostało.

Dnia 4 sierpnia.

Wezoraż odbywała się tu uroczystość założenia kamienia węgielnego nowego kościoła św. Piotra, który stanie na témże samém miejscu, gdzie w roku 1809 kościół pod wezwaniem tego świętego spłonął.

W. Xięstwo Poznańskie.

J. K. W. Xiążę Aadalbert Pruski, przybył d. 28 lipca z Głogowa do Poznania.

— W *Gazecie Poznańskiej* czytamy: „Brakuje stodoł do pomieszczenia obfitych zbiorów płodów rolniczych, tak, że na polu muszą zakładać stogi. Niektórzy producenci, mianowicie wieśniacy, młócili już, aby jeszcze z wysokich cen korzystać. Plenność jest nadzwyczajna; z kopy snopków wymłacają sześć korcy żyta i więcej, podczas gdy dawniej, przy najpomysłniejszych urodzajach, nie wymłacano więcej jak 4 korce. Nowe żyto kosztuje teraz 1½ do 2 talarów korzec.

A U S T R Y A.

Lwów, 5 sierpnia.

Dnia 31 lipca wykonany tu został wyrok śmierci przez szubienicę, na Teofilu Wiszniowskim, noszącym także przybrane nazwy: Karola Duval, Winnickiego, Dąbrowskiego, Zagorskiego i Benedykta Lewińskiego, za popełnioną zbrodnię stanu; oraz na Józefie Kapusińskim, za zbrodnię stanu i morderstwo, popełnione na osobie Kaspra Markla, Burmistrza m. Pilsna.

F R A N C Y A.

Paryż, 3 sierpnia.

P. Riszard Ruseh miał 31 z. m. prywatne u Króla posłuchanie, na którym złożył Monarsze pismo, uwierzytelniające go w charakterze Posła Stanów Zjednoczonych.

— Hr. Molé znowu bywa częściej w Neuilly, co ma mieć związek z zamierzoną zmianą gabinetu.

— Izba Parów zajmowała się dzisiaj budżetem wydatków na rok 1848.

— Wielu deputowanych już wyjechało; na zamknięciu posiedzeń, które 7 go sierpnia nastąpi, nie wielu członków rzeczonych Izby znajdować się będzie.

— *National* umieścił w tych dniach wiadomość o jednym interesie, który, jak się zdaje, w niczym nie ustępuje processowi P. Teste. Dziennik ten przytacza dokument, z którego się okazuje, iż wyżsi urzędnicy zobowiązali się w r. 1841, wyjednać pewnej spółce koncessyą na budowę drogi żelaznej z Paryża do Meaux, z warunkiem, iżby taż spółka ustąpiła im za to darem 450 akcyi, po tysiącu franków każda. W skutek takowego odkrycia, uczynionego przez wyżej wspomniany dziennik, Królewski Prokurator przy Sądzie Dep. Sekwany, wezwał natychmiast jego wydawcę, aby się stawił przed wyznaczoną na ten cel Kommissyą Sledczą, dla złożenia potrzebnych objaśnień i dowodów. To rozporządzenie Prekuratora ogłoszone zostało publicznie d. 1 sierpnia w *Monitorze Paryżkim*.

— Г-нъ Гилляръ де Фени возвратился изъ Испаніи, куда ѣздилъ на дипломатическомъ дѣланіи. Онъ привезъ съ собою ратификацію торговаго и навигаціоннаго трактата, заключеннаго съ Неаполемъ.

— Изъ Алжиринъ сообщаютъ, что большая часть племени Ашашовъ перешла къ Абд-эль-Кадеру въ Мароккскія владѣнія. Императоръ вооружается противъ него, но до сихъ поръ не произошло ничего рѣшительнаго.

4 Августа.

Слышно, что Король чрезъ нѣсколько дней отправится въ замокъ Э, съ частію своего семейства.

— Во вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ, виконтъ Флавини спросилъ, какъ французское правительство намѣрено дѣйствовать при настоящихъ дѣлахъ въ Швейцаріи и Италіи. Г. Гизо отвѣчалъ, что правительство намѣрено не вмѣшиваться во внутренній дѣла Швейцаріи. — „Я держусь правила не интервенціи, какъ нормальнаго состоянія между націями, но обезпечиваю права своего государства, если бы произошло какое либо событіе. Что касается Италіи, то мы искренно желаемъ независимости и безопасности италіянскимъ правительствомъ. Я не думаю совѣтовать или одобрять ту или другую реформу, тотъ или другой образъ правленія; но правительствамъ симъ предстоить удовлетворить потребности ихъ странъ. Папское правительство представляетъ въ настоящую минуту прекрасный видъ. Папа предпринялъ вопросъ трудный и достопамятный, и мы всеми силами будемъ содѣйствовать ему.“ — Графъ Монталамберъ. — Что думаетъ Г. Министръ относительно овладѣнія Австріянами городомъ Феррарію? Г. Гизо: Это случилось дѣйствительно; но и еще не могу объяснитья нынѣ по сему дѣлу.

— Палата перовъ утвердила сегодня, 105 голосами противъ 13, бюджетъ расходовъ на 1848 годъ; также — большинствомъ 109 голосовъ противъ 4-хъ, проектъ постановленія о назначеніи пенсіона вдовѣ адмирала Дюперре.

— Изъ Тулона сообщаютъ, что сношенія между правительствомъ и эскадрою герцога Жуаннъ Іскаго, были на дняхъ весьма часты. Паровой фрегатъ *Cacique* отправленъ съ деньгами къ герцогу; другой такой же фрегатъ *Piton*, доставившій письма отъ эскадры, отплылъ обратно; наконецъ сегодня по утру, паровой фрегатъ *Labrador*, послѣ непродолжительнаго приготовленія, отправился съ письмами къ герцогу Жуаннильскому. Эти движенія имѣютъ, по видимому, связь съ происшествіями въ Италіи.

— Правительство разрѣшило перевести г-на Теста изъ тюрьмы *Conciergerie* въ больницу; но онъ такъ сильно боленъ, что штъ возможности сего исполнить.

5 Августа.

Палата перовъ утвердила сегодня кредиты для министерствъ внутреннихъ и иностранныхъ дѣлъ. Г-нъ Фульшонъ изъявилъ свое удивленіе, что въ Парижѣ 23 театра, тогда какъ и третьей части этого числа было бы достаточно. Г-нъ Викторъ Гюго совѣтовалъ умягчить строгость драматической цензуры; послѣ этихъ преній палата утвердила кредиты для министерствъ: военнаго, морскаго и финансовъ.

— На биржѣ снова начали говорить о преобразованіи кабинета; слѣдующій списокъ министровъ ходилъ по рукамъ: графъ Моле, предсѣдатель совѣта и министръ иностранныхъ дѣлъ; г-нъ Тьеръ — внутреннихъ дѣлъ; г-нъ Биллонъ — финансовъ; маршалъ Бюжо — военный министръ; г-нъ Вильо — юстиціи. Слухи эти требуютъ подтвержденія.

— Г-нъ Тьеръ прибылъ въ исходѣ прошлаго мѣсяца въ Марсель, откуда намѣревался отправиться въ Италію; но, перемѣнивъ свое намѣреніе, выѣхалъ ночью съ 1-го на 2 число въ Тулузу.

— Министерство внутреннихъ дѣлъ постановило въ каждомъ департаментѣ учредить образцовую ферму. Распоряженіе о томъ вскорѣ будетъ сдѣлано.

— Секретарь Робеспьера, Марсо, умеръ 24 м. м. Ниццѣ 88 лѣтъ отъ роду.

— 29 Поля употреблено на иллюминацію 227,500 штукъ цвѣтныхъ свѣчъ, 18,000 венеціанскихъ свѣчъ и 21,000 плашекъ. 800 работниковъ заняты этою иллюминаціею.

— P. Guillard de Feny wrócił z Neapolu, ze swojej misji dyplomatycznej, i przywiózł z sobą ratyfikacyę traktatu handlowego i żeglugi, zawartego z Neapolem.

— Donoszą z Algierji, że większa część plemienia Aszaszow udała się do Abd-el-Kadera, na ziemię Marokańską. Cesarz uzbraja się przeciw niemu, ale jeszcze nie stanowczego nie zaszło.

Dnia 4 sierpnia

Mówią, że Król za parę dni uda się z częścią swojej rodziny do zamku Eu.

— Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Parów, Wice-Pr. Flavigny zapytał, jakie postępowanie rząd francuzki zachowa w terażniejszymъ stanie interessów Szwajcaryi i Włoch. P. Guizot odpowiedział, że zamiaremъ rządu jest, nie mieszać się bynajmniej w wewnętrzne interesy Szwajcaryi. „Trzymam się zasady nieinterwencyi, jako normalnego stanu pomiędzy narodami, ale waruję prawa i niebezpieczeństwo mego kraju, jeżeliby zaszedł jaki przypadek. Co do Włoch, pragniemy i chcemy niezawisłości i bezpieczeństwa rządów włoskich. Nie myślę zalecać ani zachwalać téj lub owéj reformy, takiej lub owéj formy rządu; ale interessemъ dobrze zrozumianymъ tychъ rządówъ jest, aby zadosyć uczynić potrzebomъ i interesomъ ichъ krajów. Rząd Papieżki przedstawia w téj chwili widokъ najpiękniejszy w świecie. Papież przedsięwziął zadanie trudne i szczytne, wspierając go będziemy wszelkimi siłami.“ — Hr. Montalembert: Co sądzi P. Minister o zajęciu miasta Ferrary przez Austryaków? — P. Guizot: Wypadek ten nastąpił rzeczywiście; ale nie mogę jeszcze w téj chwili udzielić dokładniejszychъ objaśnień.“ (Ob. Wzroczny).

— Izba Parów, na dzisiejszymъ posiedzeniu, przyjęła 105 głosami przeciw 13, budżetъ wydatkówъ na rok 1848, oraz większością 109 głosówъ przeciw 4, projektъ do prawa względemъ pensji dla wdowy po Admirale Duperré.

— Z Tuluonu piszą: Związki między rządemъ i eskadrą Xięcia Joinville, były w tychъ dniachъ nadzwyczaj ożywione. Parowa fregata *Cacique* wysłana została z depeşami do Xięcia; parowa fregata *Pluton*, która przywiozła korespondencyą od eskadry, odplynęła na powrót; nakoniec dziś rano, parowa fregata *Labrador*, po śpiesznémъ przygotowaniu się, wysłana została do Xięcia Joinville z pilnemi poleceniami. Wszystko to zdaje się mieć związekъ ze zdarzeniami we Włoszech.

— Rządъ udzielił przedъ kilku dniami pozwolenie przewiezienia P. Teste z więzienia *Conciergerie* do szpitalu; jednakże więzień jest takъ mocno chory, że przewiezienie to nie może mieć miejsca.

Dnia 5 sierpnia.

Izba Parów, uchwaliła dziś kredyty dla ministerstwъ: spraw zagranicznychъ i wewnętrznychъ. P. Fulchiron dziwił się, że w Paryżu jest 23 teatrów, kiedyby trzecia część była dostateczną; natomiast P. Wiktor Hugo radził złagodzenie cenzury teatralnej. Po tychъ sporachъ, Izba uchwaliła kredyty dla ministerstwъ: handlu, wojny, marynarki i skarbu.

— Na giełdzie znowu mówią o zmianie gabinetu: krążyła nawet następująca lista nowychъ Ministrów: Hr. Mołé, Prezes rady i Minister spraw zagranicznychъ; P. Thiers, spraw wewnętrznychъ; P. Bignon, skarbu; Marszałekъ Bugeaud wojny; P. Billault, sprawiedliwości. Pogłoska ta potrzebuje potwierdzenia.

— P. Thiers przybył w końcu zeszłego miesiąca do Marsylii, skąd miał odplynąć do Włoch; jednakże zmienił nagle swój zamiar, i w nocy z d. 1-go na 2-gi sierpnia odjechał do Tuluzy.

— Ministerstwo spraw wewnętrznychъ postanowiło urządzić w każdymъ departamencie folwarkъ wzorowy. Rzecz ta ma wejść niebawem w wykonanie.

— Sekretarzъ Robespiera, Marceau, umarł 24-go z. m. w Nizza, mającъ lat 88.

— Na illuminacyę w d. 29-m lipca użyto: 227,500 sztukъ szkieł kolorowychъ, 18,000 latarni weneckichъ i 21,000 lamp. Do téj pracy użyto 800 robotników.

А н г л и я.
Лондонъ, 30 Июля.

Изъ Эдинбурга пишутъ о прибытіи въ этотъ городъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича. Высокій Путешественникъ, въ сопровожденіи Барона Бруннова и многихъ другихъ знатныхъ особъ, провелъ нѣсколько дней у Герцога Атола, который, принявъ своего Дорогаго Гостя сообразно съ обычаями горной Шотландіи, выказалъ при этомъ необыкновенную роскошь. На праздникахъ, данныхъ Герцогомъ Его Императорскому Высочеству, играли главную роль національные танцы и музыка горцевъ.

— Выборы въ Сити окончены вчера. Партія виггов одержала перевѣсъ; изъ оной избраны трое кандидатовъ: лордъ Россель, Паттисонъ и Ротшильдъ, а изъ партіи тори только одинъ, Г. Мастерманъ. Не только въ Сити, но также и въ другихъ частяхъ Лондона, выборы оказались въ пользу вигговъ; въ Вестминстерѣ избраны сэръ де-Ласи-Эвансъ и Г. Люшингтонъ, вмѣсто Гг. Мандевила и Кокрена. Въ одномъ мѣстѣ либералы понесли ударъ, именно въ Батъ, гдѣ бывший членъ Г. Ребукъ, не былъ вновь избранъ, и мѣсто его заступилъ членъ партіи тори, приверженецъ сэръ Роберта Пила, лордъ Ашлей. Членъ министерства, президентъ Остъ-Индской конторы, сэръ Джонъ Гобгоузь, также не получилъ довѣренности въ Ноттингамъ, но на его мѣсто избранъ другой либеральный членъ, извѣстный начальникъ хартистовъ, Фергюсъ О'Конноръ. Докторъ Боурингъ избранъ вновь въ Болтонъ.

— Изъ Ла-Платы сообщаютъ, что, при посредничествѣ Г. Геберта, заключено перемирие между Монтевидео и войсками Орибе. Надѣются, что вскорѣ будетъ снята блокада города Буэнос-Айреса.

— Старшій изъ адмираловъ англійскаго флота, сэръ Эрскинъ Дугласъ, скончался въ своемъ имѣніи, на 87 году своей жизни. Въ 1778 году былъ онъ уже лейтенантомъ.

2 Августа.

Общія выборы обращаютъ на себя вниманіе журналовъ. Выборы въ Сити естественно занимаютъ первое мѣсто. По провозглашеніи шерифомъ именъ избранныхъ, сія послѣдніе поочередно произносили рѣчи. Лордъ Россель открыто высказалъ свое мнѣніе относительно объема, который онъ будетъ стараться придать основному правилу о торговой свободности. Г. Ротшильдъ объявилъ, что онъ не находитъ достаточно словъ, для изъявленія своей признательности избирателямъ, за то довѣріе, которымъ они удостоили его. Рѣчь свою онъ кончилъ изъявленіемъ, что все усилія посвящены имъ будутъ для поддержанія торговой, гражданской и религіозной свободности. Все рѣчи приняты были съ удовольствіемъ.

— Въ *M. Herald* сообщаютъ, что либеральные кандидаты употребили огромныя суммы, по поводу выборовъ въ Сити. Нѣкоторые избиратели требовали по 3 и по 4 фунт. стерл., которые были имъ вручены иностранцами, замѣченными у входа въ залу, въ которой происходило балотированіе. Баронъ Ротшильдъ, по увѣренію *Morning-Herald*, по случаю выборовъ въ Сити издержалъ 25,000 фунт. стерл., тогда какъ обыкновенныя по сему предмету издержки не превышаютъ 5,000 фунт. стерл. Впрочемъ избраніемъ его занимаются все журналы. Въ церковныхъ организаціяхъ называютъ это соблазномъ; въ либеральныхъ же журналахъ, напротивъ, одобряютъ сей выборъ.

— Г. Маколей и генералъ Фоксъ, члены кабинета, не избраны: первый въ Эдинбургъ, а другой въ Тауэръ-Гамелетъ. Начальникъ партіи протекціонистовъ, лордъ Джорджъ Бентинкъ, вновь избранъ въ Линнъ, вмѣстѣ съ лордомъ Жоселиномъ, принадлежащимъ къ партіи г-на Пила.

3 Августа.

Лорды адмиралтейства увѣдомили начальника Портсмутской гавани, что 5-го числа они придутъ туда, для назначенія яхтъ и пароходовъ, которые будутъ сопровождать Королеву въ Шотландію. Ея Величество отправитъ ся въ это путешествіе 9-го числа, изъ гавани Cowes.

— До сихъ поръ извѣстны 334 выбора, изъ числа коихъ въ нижнюю палату избрано 203 вигга, 64 приверженца сэръ Роберта Пила и 67 такъ называемыхъ консерватистовъ. По этому случаю въ *Globe* пишутъ слѣдующее: „Перевѣсъ либеральной партіи и точное исчисленіе увеличившихся силъ кабинета, въ граф-

А N G L I A.

London, 30 lipca.

З Едымбурга donoszą o przybyciu do tego miasta Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza Wysoki Podróżny, w towarzystwie Barona Brunnow i wielu innych znakomych osób, przepe-dził kilka dni u Xięcia Athol, który, przyjmując swego drogiego Gościa podług zwyczajów Górnej Szkocji, rozwinął przy tej okoliczności niezwykłą wspaniałość. Na uroczystościach, dawanych przez Xięcia na cześć Jego Cesarskiej Wysokości, pierwsze trzymały miejsce narodowe tańce i muzyka góralska. (*Journal de St. Petersburg.*)

— Wybory w City już się wczoraj skończyły. Whigowie odnieśli zwycięstwo, gdyż tylko jeden kandydat torysowski, P. Masterman, obrany został obok trzech Whigów: Lorda Russel, Pattisona i Rothschilda. Ale nie tylko w City, lecz i w innych dzielnicach Londynu wybory wypadły pomysłnie dla Whigów; w Westminster wybrani zostali Sir de Lacy Evans i P. Lushington, przeciw PP. Mandeville i Cochrane. W jednym atoli miejscu ponieśli liberalisci klęskę, to jest w Bath, gdzie dotychczasowy członek, P. Roebuck, nie został na nowo obrany, a miejsce jego zajął torysowski stronnik Sir Roberta Peel, Lord Ashley. Członek ministerstwa, Sir John Hobhouse, Prezes biura wschodnio-indyjskiego, upadł również w Nottingham, ale na jego miejsce obrany został inny liberalny członek, znany przewodzca Chartystów, Forgas O'Connor. Doktor Bowring został na nowo obrany w Bolton.

— Z La-Plata donoszą, że za pośrednictwem P. Hebert, zawarte zostało zawieszenie broni między Montevideo i wojskiem Oribego. Spodziewają się, że wkrótce blokada miasta Buenos-Ayres będzie zniesioną.

— Najstarszy Admirał floty angielskiej, Erskine Douglas, umarł w swoich dobrach, w 87 roku życia swego. Już w 1778 był porucznikiem okrętowym.

Dnia 2 sierpnia.

Wybory powszechne nie przestają zajmować wyłączanie dzienników. Wybory w City figurują naturalnie w pierwszym rzędzie. Po ogłoszeniu przez Szeryfa imion wybranych, wszyscy oni zabierali kolejno głosy. Lord Russel wynurzył się otwarcie względem rozciągłości, jaką będzie się starał nadać zasadzie wolnego handlu. P. Rotschild oświadczył, że nie znajduje dosyć wyrazów do wynurzenia swęj wdzięczności wyborcom, za zaufanie, jakim go zaszczytli raczyli. Mowę swą zakończył oświadczeniem, że wszystkie swe usiłowania poświęci na wspieranie wolności handlowej, cywilnej, i religijnej. Wszystkie mowy z zadowoleniem przyjęte zostały.

— *Morning-Herald* pisze, że kandydaci liberalni wydali ogromne summy z powodu wyborów w City. Mówią, że niektórzy wyborcy żądali 3 do 4 f. szt, które im zostały doręczone przez cudzoziemców, których spostrzegano przy wnijsie do miejsca, gdzie się odbywało głosowanie. Baron Rotschild, mówi *Morning Herald*, miał z powodu wyborów w City do 25,000 f. szt. wydatku, który zwykle nie przechodzi 5,000 f. szt. Zresztą wyborem jego zajmują się wszystkie dzienniki. Organa kościoła obawiają się zgorzenie; przeciwnie dzienniki liberalne pochwalają ten wybór.

— P. Macaulay i Jenerał Fox, obadwaj członkowie gabinetu, nie zostali obrani; pierwszy w Edyburgu, a drugi w Tower Hamlets. Lord George Bentinck, naczelnik stronnictwa protekeyonistów, został na nowo obrany w Lynn, razem z Lordem Jocelyn; który należy do stronnictwa P. Peel.

Dnia 3 sierpnia.

Lordowie Admiralicji zawiadomili dowódcę portu w Portsmouth, że tamże przybędą d. 4-go w celu wybrania jachtów i parostatków, które do podróży Królowej do Szkocji użyte być mają. Monarchini rozpoczną podróż swoją 9 go, z portu Cowes.

— Dotychczas wiadomych jest 331 wyborów; z tych otrzymało miejsce w Izbie Niższej 203 Whigów, 64 stronników Sir Roberta Peel i 67 tak zwanych Konserwatystów. *Globe* z tego powodu wyraża się w następujący sposób: „Wielka przewaga stronnictwa liberalnego i dokładne wyliczenie pomnożenia sił gabinetu w hrabstwach, pokrzepia

ствахъ, убѣждаютъ насъ, что настоящее правительство будетъ дѣйствовать подъ вліяніемъ значительнаго большинства.“

— Гр. Далгузи назначенъ губернаторомъ Остѣ Индіи, сэръ Поттингеръ губернаторомъ въ Мадрасѣ, а генералъ Смитъ губернаторомъ въ Капѣ.

— Вчера прибылъ сюда герцогъ Нассаускій. Въ гостиницѣ, гдѣ онъ остановился, встрѣтилъ его шуринъ, Его Высочество, Принцъ Петръ Ольденбургскій и посланникъ Короля Нидерландскаго. Герцогъ былъ на обѣдѣ у Россійскаго посланника.

— Въ Кембриджѣ вторично избраны членами парламента Гр. Ло и Гульборнъ.

ШВЕЙЦАРІЯ.

Цюрихъ, 15 Іюля.

Въ Швейцарской Федеральной Газетѣ, отъ 9-го Іюля, сообщаютъ краткое извлеченіе изъ ноты, поданной французскимъ посланникомъ, Г. де Буа-ле-Комтомъ, отъ имени Г. Гизо, президенту Форорта, Г. Оксенбейну. Въ нотѣ выражаются подробно объ опасномъ положеніи Швейцаріи, и выставляются съ большою ясностію положеніе Франціи и правила, которыя она полагаетъ принять. Въ ней предостерегаютъ Швейцарцевъ, умѣреннымъ языкомъ дружественной державы, не употреблять во зло федеральной власти для порабощенія нѣкоторыхъ швейцарскихъ республикъ, которыя пользуются независимымъ существованіемъ, основаннымъ на исторіи и на трактатахъ, и которыя были признаны Европою; указываютъ на опасности междоусобной войны, на опасности, которымъ подвергаются благосостояніе Швейцаріи, выгоды и спокойствіе державъ. — Въ ней замѣчаютъ, что выгодный нейтралитетъ, дарованный Швейцаріи, тѣсно связанъ съ союзомъ независимыхъ республикъ, и что Швейцарія, иначе устроенная, должна изслѣдовать сначала, какое положеніе приметъ она, на основаніи новыхъ трактатовъ, относительно державъ. Въ случаѣ нарушенія постановленій федеральнаго акта, ко вреду одного изъ кантоновъ, державы, равно какъ и Франція, предоставили себѣ озаботиться о своихъ выгодахъ. Франція будетъ дѣйствовать по этому сообразно съ соответственными выгодами и съ отношеніями своими къ цѣлой Швейцаріи и къ каждому кантону въ особенности.

— Въ *Journal des Débats* напечатано слѣдующее письмо изъ Лозанны, отъ 14-го Іюля: „Нашъ государственный совѣтъ получилъ изъерна, 12-го и 13-го числа, нѣсколько депешей, о содержаніи которыхъ еще ничего не слышно въ публикѣ. Извѣстно, только, что въ слѣдствіе ихъ полученія, военная администрація рачительно занялась дѣлами. Уже не выдаютъ паспортовъ людямъ, числящимся въ федеральныхъ войскахъ, и тѣ изъ нихъ, которые пребываютъ въ соседнихъ кантонахъ, получили приказаніе явиться по первому призыву. — Рѣчь, произнесенная президентомъ сейма при открытіи его, возбудила здѣсь, почти въ равной степени, негодованіе всѣхъ партій. Наши радикалы, которые ласкались надеждою на походъ противъ Сондербунда и Іезуитовъ, смотрятъ на вещи иначе съ того мгновенія, когда главы партій, снявъ личину, громко признались, въ рѣчи прежняго предводителя вольныхъ отрядовъ, въ своихъ проектахъ преобразовать союзъ двадцати двухъ кантоновъ въ одну общую республику. Невшателдцы, Фрейбургцы, Женевцы и другіе жители французской Швейцаріи, Ваадтландцы всѣхъ мнѣній, не соглашались пожертвовать своею національнію и своими мѣстными выгодами, чтобъ быть поглощенными нѣмецкою республикою, и вѣроятно, подпасть въ послѣдствіи подъ произвольную власть Берна. — Въ послѣднихъ письмахъ изъерна извѣщаютъ, что президентъ Директоріи получилъ съ разныхъ сторонъ довольно важныя дипломатическія увѣдомленія, которыя однако же онъ не счелъ нужнымъ сообщить сейму, потому что они не совершенно официальные. Между католиками Бернской Юры, страны, отдѣленной отъ Верхне-Рейнскаго департамента въ 1814, господствуетъ сильное волненіе. Жители сихъ приходовъ громко объявляютъ, что если сеймъ предприметъ военную экспедицію противъ ихъ единарцевъ въ центральной Швейцаріи, они откажутся участвовать въ этомъ походѣ.“

в насъ przekonanie, że rząd obecny dzieło swoje przy nader znakomitej większości wykonywać będzie.“

— Hr. Dalhousie mianowany został Gubernatoremъ Jeneralnymъ Indji, Sir Pottinger Gubernatoremъ w Madras, a Jeneral Smith Gubernatoremъ w Kapie.

— Wczoraj, zjechał tu Xiąże Nassauski. W domu gościunym, gdzie wysiadł powitał goszwagier, J. C. W. Xiąże Piotr Oldenburgski i Poseł Króla Niderlandzkiego. Xiąże obiadował u Posła Rossyjskiego.

— W Cambridge wybrano powtórnie członkami parlamentu PP. Law i Goulburn.

SZWAJCARYA.

Zurich, 15 lipca.

W Dzienniku Związkowym Szwajcarskim, pod dniem 9 lipca, czytamy krótki wyciąg z noty, podanej przez Posła francuzkiego, P. de Bois-le-Comte, w imieniu P. Guizot, Prezesowi Rządzącego Kantonu, P. Oxenbein. W nocie tѣj rozwodzi się Francya szczegółowie nad niebezpiecznymъ położeniemъ Szwajcaryi, tudzież wyklada z wielką jasnością, jakie jest jej własne położenie i zasady których trzymać się zamierza. Przestrzega Szwajcarów, umiarkowanymъ językiemъ przyjacielskiego mocarstwa, aby nie nadużywali władzy Związkowej dla ujarzmenia niektórychъ Rzeczypospolitychъ Szwajcarskich, używających dotądъ hytu niezawisłego, opartego na historyi i na traktatachъ przez całą Europę uznanych; zwraca uwagę na mogące ztądъ wyniknąć niebezpieczeństwa wojny domowej, na szkody, na jakie się narazi pomyślność Szwajcaryi, tudzież pomyślność i spokojność mocarstwъ sąsiednichъ. Dalej wyjaśnia, że korzystna neutralność, udzielona Szwajcaryi, ściśle jest połączona z federacyjnymъ Związkiemъ niezawisłychъ Rzeczypospolitychъ, i że Szwajcaryja, inaczej urządzona, powinna się naprzódъ zastanowić, jakie będzie musiała zająć stanowisko na zasadzie nowychъ traktatów, w stosunku do innychъ mocarstwъ. W razie naruszenia postanowieńъ federacyjnego aktu, z uszczerbkiemъ któregolwiekъ Kantonu, mocarstwa, i sama Francya, zachowawła sobie prawo obrony własnychъ swoichъ korzyści. Francya przetoż postępować będzie stosownie do własnychъ swoichъ widokówъ i stosunkówъ z całą Szwajcaryją i z każdymъ Kantonemъ w szczególności.

— W *Journal des Débats* umieszczono następny list z Lozanny pod d. 14 lipca: „Nasza Najwyższa Rada otrzymała z Bernu 12 i 13 lipca kilka depeszy, o których treści nie jeszcze nie wie nasza publiczność. Wiadomo tylko, że zaraz po ichъ otrzymaniu, zarządъ wojenny czynnie się wziął do działania. Przestano wydawać paszporta osobom, liczącymъ się w wojskachъ związkowych, a bawiący w sąsiednichъ Kantonachъ, otrzymali rozkazъ stawienia się na pierwsze wezwanie. Mowa Prezesa Sejmu, przy zagajeniu posiedzeń, obudziła tu prawie w jednostajnej mierze, nieukontentowanie wszystkichъ stronniectwъ. Nasi Radykaliści, którzy karmili się nadzieją wyprawy przeciwko Sonderbundowi i Jezuitom, zapatrują się teraz na rzeczъ inaczej, od chwili, gdy naczelnicy radykalnego stronniectwa, zdjawszy maskę, przyznali się otwarcie, przez usta byłego dowódcy wolnychъ oddziałów, do swoichъ projektówъ przemienienia federacyjnego Związku dwudziestu dwóchъ Kantonów w jedną ogólną Rzeczpospolitą. Mieszkańcy Neufchatelu, Freyburga, Genewy i inni obywatele Szwajcaryi francuzkiej, jako też Waadtlandowie wszelkichъ mniemań, nie zgodzą się bynajmniej uczynić ofiary ze swojej narodowości, ze swoichъ instytucyi, ze swoichъ miejscowychъ korzyści i swego języka, aby rozplynać się w ogólnej Niemieckiej Rzeczypospolitej, i zapewne dostać się w następności pod absolutną władzę Kantonu Bern. — W ostatnichъ listachъ z Bernu donoszą, że Prezes Dyrektoryatu otrzymał z różnychъ stronъ dosyć ważne dyplomatyczne wiadomości, których jednakże nie uważał za rzeczъ potrzebną udzielać Sejmowi, z powodu, iż nie są zupełnie urzędowemi. Między Katoликami Jury Berneńskiej, krajiny oddzielonej od Departamentu Górnego Renu, w roku 1814, panuje gwałtowne wzburzenie. Mieszkańcy tychъ wawozów głośnie się z témъ oświadczają, — że jeśli Sejmъ przedsięwzięje wojenną wyprawę przeciwko ichъ spół-wyznawcomъ w środkowej Szwajcaryi, tedy odmówią otwarcie wszelkiego w niej udziału.“

И т а л и я.
Римъ, 16 Юля.

Здѣсь занимаетъ умы распространившійся вчера слухъ о обнаруженіи заговора. Зачинщиками оного, между прочими, были: Карабинернаго полка полковникъ Нардони, братъ бывшаго камердинера Григорія XVI, Гаэтанино (Морони), нѣсколько офицеровъ линійныхъ войскъ и другіе. Цѣль заговорщиковъ состояла будто бы въ томъ, чтобы, пользуясь бездѣйствіемъ полиціи, 16 или 17 числа, вечеромъ, во время фейерверка, произвести рѣзню, при помощи наемныхъ убійцъ, и тѣмъ причинить смутеніе и безначаліе, а за симъ подать поводъ къ тому, чтобы чужеземныя войска вступили въ Римъ. Заговоръ сей обнаружилъ дѣятельный и обращающій на все вниманіе Чицераокио. Говорятъ; что открыли мѣсто сходбищъ, гдѣ нашли множество бумагъ заговорщиковъ, а также значительные запасы оружія, преимущественно же кинжаловъ. Въ слѣдствіе сего гражданская гвардія арестовала множество лицъ, такъ какъ правительственная полиція находится въ бездѣйствіи. Можно однако полагать, что, не смотря на чрезвычайное волненіе умовъ, при настоящемъ примѣрномъ поведеніи народа, спокойствіе не будетъ нарушено. По поводу такою состоянія дѣлъ, вооруженіе національной гвардіи ускорено, и можно сказать, что дѣйствія оной уже вчера вечеромъ вошли въ надлежащее исполненіе; въ каждомъ округѣ устроенъ караулъ, состоящій по крайней мѣрѣ изъ ста человекъ, вооруженныхъ огнестрѣльными оружіемъ. Четырнадцать, патрулей по 20 чел. каждый, разъѣзжаютъ ночью по городу. По повелѣнію Папы, всѣ здѣшнія войска, въ продолженіе всей ночи, съ самаго захожденія солнца, должны находиться въ казармахъ.

— На перекресткахъ улицъ прибиты сегодня по утру уѣдомленія, подписанныя еще кардиналомъ Джиззи, по званію статс-секретаря, что Его Святѣйшествомъ отсрочено празднованіе годовщины амнистіи, до совершеннаго образованія національной гвардіи, которая въ немъ будетъ участвовать.

— Въ Болоніи съ большою радостію приняли извѣстіе объ учрежденіи національной гвардіи. Жители отправились къ кардиналу Алату, жительствовавшему въ деревнѣ Баско, гдѣ изъявили ему свою признательность, какъ намѣстнику Пія IX; за симъ немедленно образовали военные отряды, такъ, что, для обращенія ихъ въ настоящую національную гвардію, нужно только папское разрѣшеніе.

19 Юля.

Монсеньоръ Грасселини отставленъ отъ должности римскаго губернатора, и на его мѣсто назначенъ временнымъ губернаторомъ адвокатъ Моранди, пользующійся общимъ уваженіемъ. Многіе прежніе полиційскіе агенты также удалены. Кардиналъ Ферретти съ своей стороны очистилъ статс-секретаріатъ отъ многихъ подозрительныхъ лицъ.

— Кромѣ многихъ жалобъ, взводимыхъ на монсеньора Грасселини, нынѣ обвиняютъ его преимущественно въ томъ, что онъ дозволилъ проживать въ городѣ бесполезнымъ бродягамъ, отчасти безпаспортнымъ, которые сдѣлались опасными для спокойствія и безопасности жителей. Слишкомъ 20 000 чело. разнаго рода людей прибыли на дняхъ въ Римъ, и есть предлогъ думать, что это были болѣею частію агенты общества заговорщиковъ, чтобы возбудить народъ къ смутеніямъ. Многія лица, подозрѣваемые въ сообщничествѣ съ заговорщиками, арестованы. Одинъ изъ зачинщиковъ, полковникъ Фреди, бѣжалъ; но въ его домѣ, окруженномъ тотчасъ гражданскою полиціею, застали еще служителей, сожигавшихъ оставшіяся послѣ него бумаги, которыхъ однако полиція захватила еще дѣлѣй сундукъ. Помощникъ его, поручикъ Санъ Джіорджіо, созданіе Нардони, командира карабинернаго полка, арестованъ, при чемъ говорятъ онъ успѣлъ бросить въ погребъ свертокъ бумагъ, который нынѣ отыскиваютъ.

— Изъ Болоніи пишутъ отъ 17 Юля: „Два австрійскіе баталіона, каждый въ 800 чел., съ артиллеріею, прибыли 18 числа въ Феррару (гдѣ Австрія, по силѣ трактатовъ, содержитъ свой гарнизонъ), но вмѣсто того, чтобы вступить въ крѣпость, они отправились въ городъ, въ казармы св. Доминика. Офицеры просили даже квартиру у жителей, но феррарскій легатъ, кардиналъ Чиакки, рѣшительно отказалъ въ этомъ, и

W ł o s n y.

Rzym, 16 lipca.

Rozszerzona od wczoraj wieść o odkryciu spisku, zajmuje tu wszystkie umysły. Naczelnikami jego mieli być, między innymi: Półkownik od karabinierów Nardoni, brat byłego balwierza i kamerdynera Grzegorza XVI, (Gaetanino) Moroni, kilku oficerów z wojska liniowego i t. d. Celem spiskowych było jakoby, iżby korzystając z nieczynności policji, d. 16 lub 17 wieczorem, podczas fajerwerku, sprawić pomiędzy ludem rzeź, za pomocą najmniejszych morderców, wywołać przez to rozruchy i anarchiā, a następnie spowodować obce wojska do zajęcia Rzymu. Spis ten odkryć miał czynny wszędzie i na wszystko baczny Ciceroacchio. Mówią, iż wysledzono tajemne miejsce schadzki, gdzie znaleziono mnóstwo papierów tego towarzystwa, wielkie zapasy broni, a mianowicie sztyletów. Gwardya obywatelska aresztowała w skutek tego mnóstwo osób, gdyż policja rządowa wcale się nie rusza. Zdaje się jednak, że pomimo nadzwyczajnego wzburzenia umysłów, przy wzorowem zachowaniu się ludu, spokojność nie zostanie naruszona. Z powodu własnie tego stanu rzeczy, uzbrojenie gwardji narodowej zostało przyspieszone, tak, że już wczoraj wieczorem działalność jej, można powieścić, weszła praktycznie w wykonanie. W każdym okręgu uorganizowaną została niestająca warta, złożona najmnieję ze stu obywateli, w karabiny opatrzonych. Czternaście patroli, po 20 ludzi, przeciąga w nocy przez całe miasto. Z rozkazu Papieża, wszystkie tutejsze liniowe wojska, począwszy od dzwonienia wieczornego na pacierze, przez całą noc zostawać mają w koszarach.

— Na rogach ulic poprzyklepiano dziś z rana zawiadomienie, podpisane jeszcze przez Kardynała Gizzi, jako Sekretarza Stanu, według którego, Ojciec św. odłożył uroczystość rocznicy amnestyi aż do zupełnego uorganizowania gwardji narodowej, która w niej ma mieć udział.

— W Bolonii przyjęto z wielką radością wiadomość o ustanowieniu gwardji narodowej. Mieszkańcy udali się do Kardynała Amat, mieszkającego latem na wsi w Basco, i złożyli mu dziękczynienie, jako Namieśnikowi Piusa IX; poczem utworzyli natychmiast z pomiędzy siebie regularne kolumny wojskowe, tak, iż aby je zamienić w porządną milicję, potrzeba tylko sankcyi Papieżkiej.

Dnia 19 lipca.

Monsignor Grassellini złożony został z urzędu Gubernatora Rzymu. Tymczasowym jego zastępcą mianowany jest Adwokat Morandi, człowiek świecki, posiadający szacunek i zaufanie publiczne. Wielu dawniejszych agentów policyjnych zostało również usuniętych. Ze swojej strony Kardynał Ferretti, oczyścił także Sekretaryat Stanu z wielu podejrzanych osób.

— Oprócz innych skarg, jakie dawniej zanoszono na Monsignora Grassellini, teraz obwiniają go mianowicie o to, że dozwolił przyjąć do miasta mnóstwo bezużytecznej chłastry, po części bez paszportów, która stała się niebezpieczną dla spokojności i bezpieczeństwa publicznego. Przeszło 20,000 obcych osób napłynęło w tych czasach do Rzymu, i są pozory, iż byli to w znacznej części aenci towarzystwa spiskowych, aby lud do rozruchów pobudzić. Wiele osób podejrzanych o należenie do tego spisku, zostało aresztowanych. Uchodzący za jednego z przywódców, Półkownik Fredi, uciekł; lecz w domu jego, który policja obywatelska natychmiast osadziła, znaleziono jeszcze służących, zajętych paleniem pozostałych po nim papierów, których atoli pełny kufer zabrano. Pomocnik też jego, karabinierów, został uwięziony. W chwili gdy go aresztowano, wrzucił jakoby do piwnicy paczkę papierów, których teraz szukają.

— Z Bolonii donoszą, z d. 17 lipca: „Dwa bataliony austriackie, każdy po 800 ludzi, z artylleryą, wkroczyły d. 16, do Ferrary, (gdzie Austria, na mocy traktatów utrzymuje swoje załogę), lecz zamiast udać się wprost do cytadelli, zwróciły się ku miastu i zajęły koszary S. Dominika. Oficerowie domagali się nawet kwaterunku u mieszkańców, ale Legat tameczny, Kardynał Ciacchi, odmówił wręcz temu żądaniu, i natychmiast wysłał do Rzymu szta-

немедленно послалъ въ Римъ эстафету съ извѣстиемъ. Все это произвело въ Феррарской публикѣ нѣкоторое волненіе, которое еще болѣе увеличилось, когда узнали, что въ Римѣ открытъ заговоръ, имѣвшій цѣлю возбудить 17 числа движеніе, чтобы заставить Папу назначить статс-секретаремъ кардинала Ламбускини.

— Расположенныя въ Романіи швейцарскія войска, потребовали увольненія отъ службы. Кажется, что существованіе ихъ, при національной гвардіи, сдѣлается ненужнымъ.

20 Іюля.

Вчера и сегодня арестовали здѣсь въ разныхъ частяхъ города около 90 чел., по большей части Фаентинцевъ, которые съ оружіемъ и значительными денежными суммами, безъ паспортовъ, проникли въ столицу. Одинъ изъ нихъ имѣлъ 4 рекомендательныя письма къ одному изъ здѣшнихъ зачинщиковъ заговора, какому-то кавалеру Минарди. Исчислили, что виновники сего заговора должны были издержать для сего около 20,000 скуди наличными деньгами, ибо большая часть этихъ выходцевъ снабжена была суммами отъ 50 до 100 скуди золотомъ. Сверхъ сего общаны были награды тѣмъ, кои приняли бы дѣятельное участіе въ смутеніяхъ — Говорятъ, будто бы нашли письма заговорщиковъ, изъ коихъ около 30 чел. принадлежатъ къ числу знатныхъ лицъ. Впрочемъ донныя ничего достовернаго неизвѣстно. — Войска всѣхъ оружій находятся въ самомъ добромъ согласіи съ вновь образующеюся національною гвардіею, и вмѣстѣ съ нею обнаруживаютъ особенную дѣятельность въ розысканіи и арестованіи подозрительныхъ. Вчера произошло здѣсь особенное явленіе въ этомъ отношеніи. Народъ и войска отыскивали кавалера Минарди. Послѣ тщетнаго осмотра дома, въ которомъ будто бы онъ скрылся, толпа народа, состоявшая по крайней мѣрѣ изъ 6,000 чел., окружила со всѣхъ сторонъ около десяти смежныхъ домовъ. Одни взобрались на крыши, другіе спустились въ погреба, словомъ не оставили ни одной мѣры, необходимой для отысканія виновнаго. Наконецъ появился Чичероаккіо, и тотчасъ предложилъ народу удачную мысль, — выпустить собаку, принадлежащую кавалеру Минарди. Это животное, естественно, тотчасъ побѣжало по слѣдамъ своего господина, и такимъ образомъ открыло мѣсто его убѣжища. Его нашли завернутого въ коверъ, за алтаремъ въ часовнѣ, лежащей противъ монастыря *Andrea delle Fratte*. Роздраженіе народа было такъ велико, что нельзя было и думать о безопасномъ доставленіи пойманнаго на гауптвахту; и потому до самаго вечера его держали въ часовнѣ; вечеромъ же, освѣщена была вся улица *Andrea delle Fratte*. Исправляющій должность губернатора, Монс. Моранди, прибывъ на мѣсто открытій преступника, обратился къ народу съ рѣчью, въ коей умоляя его, чтобы онъ разошелся по домамъ, объявилъ честнымъ словомъ, что виновнаго ожидаетъ строжайшее наказаніе. Но такъ какъ рѣчь его осталась безъ успѣха, то пригласилъ знаменитаго проповѣдника, общаго уважаемаго патера Вентуру, который говорилъ къ народу, прежде въ церкви *S. Andrea della Valle*, а потомъ при часовнѣ, въ которой содержался виновный, и наконецъ успѣлъ короткими словами успокоить ярость и раздраженіе народа, который за симъ, восклицаніями, простился съ удалявшимся проповѣдникомъ. Между тѣмъ арестанта еще прежде вывели тайно задними дверями, и отвезли въ крѣпость св. Ангела.

— Чичероаккіо располагаетъ въ свою пользу всѣмъ словомъ, миролюбивымъ своимъ поведеніемъ, правдоушійемъ и благоразуміемъ. Третьяго дня, знаменитѣйшее здѣшнее Кассино, подъ именемъ *Circolo Romano*, членами коего считаются всѣ римскіе князья, устроило для него великолѣпный пиръ, на которомъ сидѣлъ онъ за столомъ между двумя римскими князьями, и получилъ наконецъ въ подарокъ, отъ имени всѣхъ членовъ Кассино, золотую табакерку цѣною въ 600 скуди.

— Слышно, что полковникъ Фредди и подполковникъ Нардони захвачены въ Албано и Веллетри. Одна изъ здѣшнихъ коллегій подвергнута будетъ строжайшему обыску, ибо предполагаютъ, что въ ней скрылись нѣкоторые заговорщики.

fetę z tą wiadomością. Wypadek ten sprawił niemałe przerażenie pomiędzy obywatelami Ferrary, które wzmo-gło się jeszcze bardziej, gdy się dowiedziano, że w Rzymie odkryty został spisek, mający na celu wywołać tam d. 17 zaburzenie, i przez to zmusić Papieża, aby mianował Sekretarzem Stanu, Kardynała Lambruschini.

— Stożące w Romanii wojska szwajcarskie zażądały uwolnienia ze służby Papieżkiej. Zdaje się, że istnienie ich obok nowej gwardyi narodowej stanie się niepotrzebnym.

Dnia 20 lipca

Wczoraj i dzisiaj aresztowano tu w różnych dzielnicach miasta około 90 osób, po większej części Faentinów, którzy uzbrojeni i znacznymi summami pieniężnymi zaopatrzeni, bez paszportów wkradli się do stolicy. Jeden z nich miał przy sobie cztery listy rekomendacyjne do jednego z tutejszych hersztów spisku, niejakiego kawalera Minardi. Obliczono, że sprawcy tego spisku musieli wydać na to około 20,000 skudów gotowemi pieniędzmi, większa bowiem część tych emissaryszów opatrzoną była w kwotę po 50 do 100 skudów w złocie. Prócz tego przyrzucone były nagrody tym, którzyby we wszczętym rozruchu udział mieli. Znaleść miano listę spiskowych, z których około 30 należy do znakomitych osób. Wszakże nie pewnego dotąd nie wiadomo. Wojsko wszelkiej broni zostaje w najlepszym porozumieniu z wzrastającą gwardją narodową i wspólnie z nią rozwija największą czynność w śledzeniu i aresztowaniu podejrzanych. Wczoraj było tu szczególnie w tym względzie widowisko. Lud i wojsko szukali kawalera Minardi. Po daremuém przetrząśnięciu domu, do którego się miał schronić, tłum ludu, najmniej z 6,000 osób złożony, osadził dookoła kilkanaście domów sąsiednich. Jedni wleźli na dachy, drudzi rozbiegli się do piwnic, zgola nie zaniedbano żadnego środka, w celu wynalezienia winowajcy. Nareszcie ukazał się Ciceroacchio, i natychmiast podał ludowi trafną myśl, aby wypuszczono psa, będącego własnością kawalera Minardi. Zwierze to naturalnie puściło się zaraz w ślad za swym panem, i tym sposobem odkryto miejsce jego schronienia. Znalezione go obwinętego w kobierzec, za ołtarzem w kaplicy, leżącej naprzeciwko klasztoru *Andrea delle Fratte*. Rozjątrzenie ludu tak było wielkie, że o bezpiecznym przeprowadzeniu więźnia na odwach, nie można było ani pomysleć. Trzymano go więc aż do wieczora w kaplicy; wieczorem oświecono całą ulicę *Andrea delle Fratte*; zastępca Gubernatora, Morandi, przybywszy na to miejsce, miał do ludu przemowę, w której zaklinając go, aby się rozszedł, przyrzekał słowem honoru, że najsurowsza sprawiedliwość wymierzona zostanie. Gdy jednak to nie skutkowało, wezwano sławnego kaznodzieję, powszechnie poważanego kapłana, Ojca *Ventura*, który przemówiwszy do ludu, naprzód w sąsiednim kościele *S. Andrea della Valle*, a potem przed kaplicą, w której winowajca był trzymany, potrafił nakoniec łagodnymi słowy usmierzyć zapał i rozjątrzenie ludu, który następnie okrzykami radości oddalając się mówę pożegnał. Tymczasem więźnia wyprowadzono już pierwój potajemnie przez tylne wyjście i zawieziono do twierdzy St. Anioła.

— Ciceroacchio zobowiązuje sobie wszystkie stany przez swoje pojedawcze postępowanie, czystą prawością i zdrowym rozsądkiem kierowane. Onegdaj, najznakomitsze tutejsze Kasino, pod nazwą *Circolo Romano*, którego członkami są wszyscy Xiążęta Rzymscy, wyprawilo dlań świetną biesiadę, na której siedział u stołu pomiędzy dwóma Xiążętami Rzymskimi, i otrzymał nakoniec w podarunku, w imieniu wszystkich członków Kasina, złotą tabakierę 600 skudów wartości.

— Słychać, że Półkownik Freddi i Podpółkownik Nardoni ujęci zostali w Albano i Velletri. Jedno z tutejszych Kollegiów ma być jak najściślej przetrząsnione; domyślają się bowiem, iż w niem ukryli się niektórzy spiskowi.

Король и Королева возвратились сюда вчера со все́м дворомъ; тотчасъ по прибытіи Короля собрался совѣтъ министровъ, на которомъ рѣшено принять энергическія мѣры на счетъ южныхъ областей.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 20 Июля.

Королева Изабелла, до выѣзда своего въ Санъ-Ильдефонсо, изъявила свое желаніе, чтобы во время ея отсутствія супругъ Е. В. не находился въ дворцѣ. Но лишь только 17 числа, вечеромъ, Ея Величество выѣхала въ Ла-Гранжу, Король тотчасъ прислалъ изъ Пардо чиновнику королевскаго дворца повелѣніе, чтобы онъ во дворцѣ приготовилъ для него комнаты, которыя онъ завтра намѣренъ занять. Между тѣмъ министры имѣли повелѣніе Королевы на подобный случай; и потому министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Бенавидесъ, отправился, третьяго дня вечеромъ, въ Пардо, съ цѣлю объявить Королю, что онъ имѣетъ повелѣніе его супруги воспретить ему прибытіе въ королевскій дворецъ. При чемъ лично отъ себя совѣтовалъ Королю, чтобы онъ вообще не въѣзжалъ въ Мадридъ, и тѣмъ не давалъ предлога къ предположенію, будто бы онъ нарочно хочетъ оскорбить Королеву. Король отвѣчалъ, что онъ дворцовому чиновнику далъ уже приказанія, и не привыкъ перемѣнять ихъ. Если же министры хотятъ запереть для него двери дворца, то должны извѣстить его о томъ письменно. Впрочемъ ему самому хорошо извѣстно, прилично ли ему нынѣ отправиться въ Мадридъ, или нѣтъ. — Послѣ такого отвѣта, Г. Бенавидесъ, прибывъ обратно въ Мадридъ, созвалъ министерскій совѣтъ, и тотчасъ прецедовалъ къ Королю изложеніе причинъ, по которымъ министры не могутъ согласиться на его пребываніе въ королевскомъ дворцѣ. — Все эти обстоятельства не были тайною, и потому удивленіе овладѣло все́ми, когда вчера еще до полудня замѣтили Короля, который въѣзжалъ въ городъ и направилъ свой повозъ къ королевскому дворцу. Но прежде чѣмъ онъ доѣхалъ туда, къ нему отправленъ былъ на встрѣчу ординарецъ, офицеръ, который вѣрно извѣстилъ его о мѣрахъ, предпринятыхъ на случай, если онъ пожелаетъ непремѣнно войти во дворецъ. Король, перемѣнивъ свое намѣреніе, велѣлъ пооротить лошадей и выѣхалъ въ ворота ведущія въ Пардо. Но въ то время когда все думали, что Е. В. возвратился туда, онъ объѣхавъ только часть города, снова прибылъ въ другія ворота и отправился во дворецъ своего родителя въ Буэнъ-Ретиро, объявивъ, что онъ это мѣсто избираетъ для своего местопребыванія. Министры потребовали настоятельно, и даже, какъ говорятъ, съ угрозою, чтобы онъ еще до наступленія ночи выѣхалъ обратно въ Пардо. Король исполнилъ требованіе.

— Инфантъ Донъ Генрихъ, находящійся теперь на водахъ въ Баньеръ де Люшонъ, предлагалъ, какъ говорятъ, испанскому правительству быть посредникомъ между Королевою и братомъ своимъ, супругомъ Ея Величества. Въ то же время онъ писалъ къ брату, совѣтуя ему примириться, но до сихъ поръ не получилъ на письма свои отвѣта. Говорятъ, что инфантъ писалъ также къ своему родителю Дону Франциску де Паула, протестуя противъ бракосочетанія инфантинны Иозефины съ генераломъ Портилло.

— Карлистскій отрядъ, коего силу полагаютъ въ 500 чел., переправился въ окрестности Каспы чрезъ Эбро, съ намѣреніемъ, какъ кажется, распространить мятежъ въ Маестрагской провинціи. Изъ Тортозы высланы противъ него войска; ежедневно происходятъ кровавыя схватки. Эстудіанте появился 15-го числа, съ частію своего отряда, близъ города Бургоса.

Wczoraj, wrócił tu Król z Królową i całym swoim dworem; zaraz po przybyciu Monarchy odbyła się rada ministrów, na której postanowiono sprężyste środki, co do prowincyi południowych.

HISZPANIA.

Мадридъ, 20 Іюля.

Zdaje się, iż Królowa Izabella, przed wyjazdem do San Ildefonso, objawiła swoje życzenie, aby podczas jej nieobecności, małżonek jej nie rezydował w pałacu. Alé zaledwo d. 17 wieczoremъ wyjechała do La Granja, Król natychmiast nadesłał z Pardo rozkaz urzędnikowi dworu królewskiego, aby w pałacu królewskimъ przygotował dla niego mieszkanie, które nazajutrz chce zająć. Tymczasem Ministrowie zaopatrzeni już byli naprzód przez Królowę w instrukcje na ten przypadek, i Minister spraw wewn., P. Benavides, udał się zaraz onegdaj w wieczór do Pardo, aby oświadczyć Królowi, iż od Jego małżonki ma rozkaz, aby mu wzbronił wstępu do królewskiego pałacu. Przymówił też od siebie Królowi, aby w ogólności nie przybywał wcale do Madrytu, iżby nie spowodowałъ mniemania, że chce umyślnie obrazić Królowę. Zle poradzony Król odpowiedział, że urzędnikowi pałacu dał już raz swoje rozkazy i nie jest przyzwyczajony je cofać; jeżeli zaś Ministrowie chcą przed nimъ zamknąć drzwi pałacu, powinni go zawiadomić o tém na piśmie. Zresztą, sam wie najlepiej czy mu byłoby przyzwoleniemъ lub nie, udać się teraz do Madrytu. Po takiej odpowiedzi, skoro P. Benavides powrócił do Madrytu, zebraли się wszyscy Ministrowie na radę i przestali Królowi wyjaśnienie powodów, dla których mu nie mogą dozwolnić pobytu w pałacu królewskimъ. Że zaś te wszystkie okoliczności nie były tajemnicą, z dziwienie było tém powszechniejsze, gdy wczoraj przed południemъ ujrzano Króla wjeżdżającego do miasta i biorącego kierunekъ do pałacu królewskiego. Alé nimъ tam dojechał, wysłano na przeciwъ niemu ordynansowego oficera, który zapewne musiał go zawiadomić o środkachъ, jakie zostały przedsięwzięte, na przypadekъ jeśliby usiłowałъ koniecznie dostać się do pałacu. Jakkolwiek bądź, Król zmienił swój zamiar, kazał zawrócić wstecz i wyjechał bramą prowadzącą do Pardo. Alé podczas gdy sądzono że tam powrócił, objechał tylko zewnątrz część miasta, wjechał znowu przez inną bramę i wysiadł w pałacu swego ojca w Buen Retiro, oświadczając, iż to miejsce zajmuje na swój pobyt. Uwiadomieni o témъ Ministrowie, wezwali go z naleganiem, a nawet jak mówią, z zagrożeniemъ użycia, nieprzyjemnychъ środkówъ, aby jeszcze przed nadejściemъ nocy powrócił do Pardo. Król stał się powolnymъ.

— Infant Don Henryk, bawiący u wód w Bagnières de Luchon, we Francyi, miał proponować rządowi hiszpańskiemu swoje pośrednictwo w pojednaniu Królowej z Królemъ bratemъ swoimъ. Jednocześnie pisałъ do brata namawiając go do przeproszenia małżonki. Dotychczas jednakъ nie otrzymał odpowiedzi na swoje pisma. Mówią także, że Infant pisałъ do swego ojca Infanta Don Francisco de Paula, protestującъ przeciwъ poślubieniu Infancki Józefy Jenerałowi Portillo.

— Oddziałъ Karlistowski, którego siłę podają na 500 głów, przeszedł w okolicy Caspe przez rz. Ebro, w zamiarze, jak się zdaje, przeniesienia powstania do prowincyi Maestrazgo. Z Tortozy wysłano przeciwko niemu wojsko, i codziennie staczają krwawe walki. Estudiante ukazał się d. 15 z częścią ludzi swoich w pobliżu miasta Borgot.